

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 156/2018-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Sysmex Slovakia, s. r. o., Trenčianska 47, Bratislava, zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Margita Hrivňáková, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 208/2012, za účasti Okresného súdu Bratislava I, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Sysmex Slovakia, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 208/2012 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 208/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti Sysmex Slovakia, s. r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré j e jej Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti Sysmex Slovakia, s. r. o., trovy konania v sume 585,75 € (slovom päťstoosemdesiatpäť eur a sedemdesiatpäť centov) na účet jej právnej zástupkyne ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRIE JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Sysmex Slovakia, s. r. o., Trenčianska 47, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Margita Hrivňáková, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 208/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2.1 Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou napadnutého konania o poskytnutie ochrany pred nekalosúťažným konaním žalovaného. Žaloba bola podaná 22. októbra 2012 na vecne nepríslušnom Okresnom súde Pezinok a postúpená okresnému súdu 25. októbra 2012.

2.2 Uznesením okresného súdu sp. zn. 30 Cb 208/2012 z 30. júna 2016 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Cob 72/2016 z 9. decembra 2016 bolo nariadené predbežné opatrenie ukladajúce povinnosť žalovanému zdržať sa (tam špecifikovaného) nekalosúťažného konania.

2.3 Sťažovateľka po opakovaných žiadostiach o nariadenie termínu pojednávania podala na postup okresného súdu 29. apríla 2015 sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorú predsedníčka okresného súdu vyhodnotila ako dôvodnú.

3. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

«... za obdobie 16 mesiacov od podania návrhu na začatie konania nebol vo veci vytýčený termín pojednávania, sťažovateľ Žiadosťou zo dňa 21. 2. 2014 požiadal Okresný súd Bratislava I o určenie termínu prejednávania veci a upozornil konajúci súd na prieťahy v konaní s poukazom na čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Príslušný súd dňa 9. 5. 2014 pod sp. zn. 30Cb 208/2012 oznámil sťažovateľovi, že termín pojednávania nie je možné vytýčiť nakoľko súd prejednáva spisy za rok 2011, pričom počet vecí v oddelení zákonného sudcu je 900 ks...

Z dôvodu zbytočných prieťahov v konaní spôsobených nečinnosťou súdu, keď ani po viac ako 2,5 roka (30 mesiacov) od podania žaloby okresný súd nekonal vo veci samej hoci sám uviedol v Odpovedi zo dňa 9. 5. 2014, že „spis je procesne pripravený na termín pojednávania“, sťažovateľ podal dňa 2. 6. 2015 na uvedený postup Okresného súdu Bratislava I Sťažnosť predsedníčke okresného súdu...

Napriek tomu, že daná vec o právne posúdenie „nekalosúťažného“ konania súdom bola zaradená medzi sledované konania a bol vytýčený termín pojednávania na deň 21. 9.2015 (odročené na neurčito bez otvorenia pojednávania z dôvodu absencie poučenia súdom v zmysle § 118 O.s.p.) a po zmene zákonnej sudkyne (dňa 5. 5. 2017) vytýčený termín pojednávania na deň 17. 10. 2017, nebolo do dnešného dňa vecne začaté ani len raz hmotnoprávne prejednávanie pred súdom (5 rokov od podania žaloby).

... dlhodobou a bezdôvodnou nečinnosťou v konaní sp. zn. 30Cb/208/2012 bolo sťažovateľovi odopreté právo na poskytnutie ochrany jeho práv, porušený ústavný zákon v neprospech sťažovateľa, pričom bol poškodený na svojich ústavných právach – došlo

k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa Čl. 46 ods. 1 a Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a na prejednanie veci v primeranej lehote priznané Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a napokon k porušeniu práva na prístup k súdu, spravodlivý proces podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy (ústavou určená kvalita súdneho konania)...

Stav právnej neistoty sťažovateľa pretrváva aj naďalej napriek tomu, že:

– sťažovateľ postupoval v konaní efektívne – žaloval správne pasívne legitimovanú stranu, náležite riadne zdôvodnil svoj návrh na začatie konania (svoje tvrdenia preukázal listinnými dôkazmi), reagoval včas na vyjadrenia žalovaného,

– podanie sťažovateľa nie je v žiadnom ohľade nejasné, nakoľko súd nevyzval sťažovateľa na doplnenie podania,

– sťažovateľ sa po podaní žaloby domáhal žiadosťou o vytýčenie termínu pojednávania bez zbytočných prieťahov,

– súdne oddelenie v predmetnom spore rozhodujúcej sudkyne bolo viackrát telefonicky kontaktované právnym zástupcom sťažovateľa o stave konania a dôvodoch nečinnosti,

– predsedníčka okresného súdu bola sťažnosťou upovedomená o prieťahoch v konaní so žiadosťou o zjednanie nápravy, avšak všetko ostalo doposiaľ bez preukaznej zmeny,

– zo spisu nie je zrejmý relevantný dôvod, ktorý by bol príčinou neprimeranej dĺžky konania,

– doposiaľ sa okresný súd relevantne nezaoberal meritom veci,

– neexistuje žiadna prekážka plynulého postupu konania,

– konania proti nekalej súťaži tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, pričom výklad a používanie právnej úpravy v týchto veciach sú stabilizované a dostatočne podložené judikatúrou, a preto dotknuté konanie z právneho hľadiska nemožno považovať za zložité,

– spis je procesne pripravený na pojednávanie a prejednanie veci pred súdom,

– po zmene zákonnej sudkyne bolo síce nariadené pojednávanie na deň 17. 10. 2017, avšak vo veci samej sa nekonalo (strany konania predložili na žiadosť novej zákonnej sudkyne svoje súhrnné vyjadrenia, ktoré však boli len zhrnutím, replikou už doterajších vyjadrení strán a neuvádzali žiadne nové tvrdenia a skutočnosti, preto nemohli byť

dôvodom na odročenie pojednávania bez prejednávania veci samej) – formálne vytýčenie termínu pojednávania bez adekvátnej prípravy a naštudovania skutkového stavu považujeme za neefektívne a nehospodárne konanie súdu, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty.

Výšku primeraného zadosťučinenia sťažovateľ stanovil pri zohľadnení kritéria prietáhov v konaní, jeho ekonomickej aktivity, stupňa porušenia jeho základného práva s poukazom na dlhotrvajúcu právnu neistotu sťažovateľa (neúmernosť dĺžky konania – za 5 rokov ani raz nebola prejednaná vec samotná), rozsah a závažnosť spôsobenej ujmy, keď následky porušenia práv zbytočnými prietahmi v konaní už nemožno napraviť či odstrániť.

Rovnako tiež poukazujeme na beznádej, zúfalstvo a stratu dôvery sťažovateľa v princípy právneho štátu z dôvodu opakujúceho sa nekalosúťažného konania žalovaného napriek právoplatným a vykonateľným rozhodnutiam súdov...

Žalovaný pritom pokračuje v rovnakej nekalosúťažnej činnosti už aj prostredníctvom spriaznenej spoločnosti MED – solutions s.r.o...

Prietahmi v konaní bola sťažovateľovi spôsobená ujma, ktorá je majetková... ako aj nemajetková (poškodenie dobrého mena, zásah do povesti sťažovateľa a do povesti ochrannej známky, chránených patentov, strata dôvery zákazníkov v kvalitu výrobkov sťažovateľa, strata dobrého mena výrobkov sťažovateľa, zámena výrobkov sťažovateľa za výrobky žalovaného, nenahraditeľná strata zákazníkov, nezískanie nových zákazníkov, strata trhového postavenia sťažovateľa).»

4. Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 20 000 € a úhradu trov konania v sume 374,81 €.

5. Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu prípisom sp. zn. 1 SprV 96/2018 z 13. februára 2018, v ktorom vyslovila súhlas s upustením od ústneho prejednávania veci a k obsahu sťažnosti sa vyjadrila takto:

„Vzhľadom na obsah spisového materiálu namietanej veci mám za to, že k predĺženiu konania prispeli aj strany sporu, keď od podania žaloby súdu doručili niekoľko vyjadrení a doplnení vyjadrení, ku ktorým bol pripojený rozsiahly listinný dôkazový materiál...

Dovolím si poukázať na skutočnosť, že spis sp. zn. 30 Cb 208/2012 sa nachádzal v období od 16.11.2016 do 10.01.2017 na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného.

Ďalej uvádzam, že sťažovateľ síce žiadal súd o vytýčenie termínu pojednávania, avšak na pojednávaní dňa 21.09.2015 nesúhlasil s jeho otvorením, nakoľko chcel označiť a predložiť ďalšie dôkazy, a preto bolo pojednávanie odročené. Následne dňa 27.10.2015 sťažovateľ doručil súdu zmenu žaloby s doplnením návrhu na dokazovanie, ktorá bola uznesením zo dňa 19.11.2015 a následne opätovne uznesením zo dňa 22.03.2016 (po odvolaní sa žalovaného voči uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom) pripustená, v dôsledku čoho došlo k rozšíreniu predmetu konania.

Sťažovateľ namieta nevhodný a neefektívny postup súdu vo veci, avšak on sám len päť dní pred pojednávaním vytýčeným na deň 17.10.2017 doručil súdu návrh na pripustenie ďalšieho subjektu na strane žalovaného do konania spolu so súhrnným vyjadrením, na ktoré bol zo strany súdu vyzvaný v predstihu piatich mesiacov pred konaním predmetného pojednávania. Súhrnné vyjadrenie sťažovateľa bolo preto žalovanému doručené až na pojednávaní, pričom žalovaný namietal, že nemal dostatok času na oboznámenie sa s ním. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mám za to, že k odročeniu pojednávania dňa 17.10.2017 nedošlo z dôvodu nepripravenosti súdu, ako namieta sťažovateľ, ale naopak z dôvodu oneskoreného doručenia vyjadrenia z jeho strany, hoci bol na podanie vyjadrenia vyzvaný niekoľko mesiacov pred konaním pojednávania. Pravdivé nie je ani vyjadrenie sťažovateľa, že súd od podania žaloby nekonal vo veci samej, pretože pojednávanie dňa 17.10.2017 bolo otvorené.

Rovnako sa nemožno stotožniť ani s vyjadrením sťažovateľa, že súd dlhodobo a bezdôvodne nekoná, nakoľko súd vo veci vykonal všetky úkony potrebné pre prípravu veci na pojednávanie, najmä doručoval vyjadrenia strán sporu, ale rozhodoval aj o procesných návrhoch sťažovateľa na pripustenie zmeny žaloby (uznesenie zo dňa 19.11.2015 a zo dňa

22.03.2016), na nariadenie predbežného opatrenia (uznesenie zo dňa 30.06.2016), či na vstup ďalšieho subjektu do konania (uznesenie zo dňa 17.10.2017).“

6. Súčasť vyjadrenia tvorí tento prehľad procesných úkonov vykonaných okresným súdom v napadnutom konaní:

„ - Žaloba spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia doručená OS Pezinok dňa 22.10.2012 (prílohy č.l. 20 až č.l. 508 - pripojených 480 strán listinných dokladov aj v nemeckom a anglickom jazyku, z medicínskej oblasti)

- Dňa 25.10.2012 žaloba postúpená OS Bratislava I

- 13.11.2012 doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe

- Uznesenie OS BA I č.k. 30Cb/208/2012-563 z 12.11.2012, ktorým súd návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol

- 25.01.2013 vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobcu

- 05.02.2013 písomné podanie žalovaného

- 12.02.2013 vyjadrenie žalobcu ku vyjadreniu žalovaného ku žalobe

- 30.04.2013 doplnenie vyjadrenia žalobcu ku vyjadreniu žalovaného ku žalobe

- 25.04.2014 vyjadrenie žalovaného k písomným podaniam žalobcu (pripojené listinné dôkazy č.l. 732 až č.l.799)

- 28.04.2014 Úkon súdu : zaslanie vyjadrenia žalovaného na vyjadrenie sa žalobcovi

- Pojednávanie 21.09.2015, odročené na neurčito

- 27.10.2015 Zmena petitu žaloby rozsiahla s rozsiahlym odôvodnením + pripojené listinné dôkazy obsiahle č.l. 886 až č.l. 1023 a zase medicínska oblasť

- Uznesenie OS BA I č.k. 30Cb/208/2012-1028 z 19.11.2015, ktorým súd pripustil zmenu petitu

- 07.12.2015 odvolanie žalovaného proti uzneseniu, ktorým bola pripustená zmena petitu

- 28.01.2016 vyjadrenie žalobcu ku odvolaniu žalovaného

- Uznesenie OS BA I č.k. 30Cb/208/2012-1086 z 22.03.2016, ktorým súd pripustil zmenu petitu

- 29.06.2016 doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia

- Dňa 30.06.2016 bolo súdom nariadené predbežné opatrenie (uznesenie OS Bratislava I č.k. 30Cb/208/2012-1246), ktorým súdu uložil žalovanému povinnosť zdržať sa

ponúkania, propagácie, predaja, distribúcie a uvádzania na trh akýchkoľvek reagensí (roztokov), ktoré vyrobil úplne alebo sčasti odporca alebo ktoré vyrobila iná osoba odlišná od navrhovateľa, za účelom ich dodania do hematologických analyzátorov zn. Sysmex,

- zdržať sa uvádzania názvov akéhokoľvek výrobku zn. Sysmex na akýchkoľvek dokumentoch, výrobkoch, prístrojoch, materiáloch alebo iných predmetoch odporcu,

- zdržať sa vykonávania akýchkoľvek opráv, upgrade-ov, validácie, kalibrácie alebo inej manipulácie s prístrojov zn. Sysmex, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

- 25.07.2016 doručené odvolanie žalovaného proti uneseniu, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie

- 02.08.2016 doručované odvolanie žalovaného na vyjadrenie PZ žalobcu

- 30.08.2016 doručené vyjadrenie žalobcu ku odvolaniu žalovaného

- Dňa 05.09.2016 doručené vyjadrenie žalobcu ku odvolaniu žalovanému

- 11.10.2016 doručené vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného

- 31.10.2016 doručené vyjadrenie žalobcu PZ žalovanému

- 16.11.2016 spis postúpený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie

- 09.12.2016 uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 4Cob/72/2016, ktorým tento nariadené predbežné opatrenie potvrdil

- 07.11.2016 doručené písomné vyjadrenie (doplnenie) žalobcu k podaniu žalovaného

- 07.03.2017 doručená žiadosť Generálnej prokuratúry SR o zapožičanie spisu (podnet na podanie mimoriadneho dovolania)

- 22.03.2017 súdny spis doručený Generálnej prokuratúre SR

- Zmena zákonného sudcu dodatkom č.3 k rozvrhu práce OS Bratislava I na rok 2017

- 03.05.2017 žiadosť na strany sporu o zaslanie súhrnného vyjadrenia týkajúceho sa predmetnej veci tak, aby súd mohol postupovať podľa § 157 ods. 1 CSP

- 03.05.2017 dopyt na Generálnu prokuratúru SR ohľadom vrátenia súdneho spisu

- 15.05.2017 oznámenie zmeny právneho zástupcu žalovaného a žiadosť o predĺženie lehoty na doručenie súhrnného vyjadrenia do 19.06.2017

- 03.07.2017 doručené súhrnné vyjadrenie žalovaného
- 13.07.2017 nariadenie termínu pojednávania na deň 17.10.2017 a doručovanie súhrnného vyjadrenia žalovaného žalobcovi
- 12.10.2017 doručený návrh žalobcu na pripustenie pristúpenia ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného
- Pojednávanie dňa 17.10.2017, na ktorom súd návrh žalobcu na pripustenie pristúpenia ďalšieho subjektu zamietol . Žalobca doručil súdu na pojednávaní súhrnné vyjadrenie vo veci, ktoré bolo súdom krátkou cestou doručené žalovanému. Žalovaný namietal nedostatočný časový priestor na preštudovanie a zaujatie stanoviska k súhrnnému vyjadreniu žalobcu. Pojednávanie odročené na 20.02.2017 (správne má byť 20. február 2018, pozn.)
- 03.11.2017 doručil žalovaný vyjadrenie ku súhrnnému vyjadreniu žalobcu doručenému žalovanému na ostatnom pojednávaní.“

7. Ústavný súd porovnal prehľad vykonaných procesných úkonov vo veci spracovaný okresným súdom s predloženým spisovým materiálom a keďže obsahu spisu zodpovedal, pre potreby ďalšieho konania z neho ústavný súd vychádzal.

8. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 156/2018 zo 6. marca 2018 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vo zvyšnej časti (namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.) sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenie predsedníčky okresného súdu sp. zn. 1 SprV 96/2018 z 13. februára 2018 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

10. Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 23. mája 2018 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a k veci v podstatnom uviedla:

«Napriek už tretiemu realizovanému pojednávaniu (bez vecného prejednávania) vo veci doposiaľ nebolo vykonané prakticky žiadne dokazovanie a súd doposiaľ neurčil... ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a za nesporné, neurčil, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, a ani neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci...

Sťažovateľ namieta postup dotknutého súdu, nakoľko tento neoboznámil s predloženými listinnými dôkazmi a nerealizoval postup predpísaný mu ustanovením § 181 CSP a až následne mohol účastníkom poskytnúť lehotu na predloženie ďalších dôkazov vo vzťahu k doposiaľ pre súd sporným skutkovým tvrdeniam.

Dlhodobá nečinnosť dotknutého súdu zapríčinila takú zmenu skutkových okolností, na ktorú sťažovateľ (žalobca) nevyhnutne reagoval...

Nemožno súhlasiť s tvrdením dotknutého súdu, že došlo k takému významnému rozšíreniu predmetu konania Návrhom žalobcu zo dňa 27. 10. 2015 (zmena petitu pripustená Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 30Cb/208/2012 zo dňa 19. 11. 2015), žeby to založilo dôvod na prietahy v konaní, ktoré už v tom čase 3 roky po podaní žaloby existovali.

Naopak, práve v dôsledku dlhodobej nečinnosti súdu došlo k takej zmene skutkových okolností, v dôsledku ktorých právo účastníka hospodárskej súťaže (sťažovateľa) na legitímne očakávanú súdnu ochranu voči rušiteľovi sa minulo účinkami, vynútilo zmenu petitu žaloby a návrhu na pribratie ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného (účelová zmena formy podnikania rušiteľa z fyzickej osoby na právnickú osobu), ktorej dotknutý súd navyše ani nevyhovel, a tým jednoznačne k zhoršeniu právneho postavenia sťažovateľa a definitívne zmarenie možnosti domôcť sa legitímne očakávanej súdnej ochrany.

Nakoľko nekalosúťažné konanie žalovaného je už vykonávané novou formou podnikania (novozaloženým spriazneným subjektom) a za tak dlhý čas sa nekalosúťažné konanie presadilo u odberateľov (v zdravotníckych zariadeniach) na úkor sťažovateľa.

... petity žaloby voči žalovanému stratili svoje opodstatnenie a žalobca v tejto časti žaloby má už zmarenú možnosť úspechu (nutnosť späťvzatia zdržovacích petitov žalobného návrhu).

Následky zbytočných prietahov v konaní už nemožno napraviť či odstrániť. Samozrejme, že oddaľovanie prejednávania veci samej a samotného rozhodnutia vo veci je na prospech účelového konania žalovaného (rušiteľa), ktorý sa tak niekoľko rokov mohol bezdôvodne obohacovať (priemerné ročné príjmy žalovaného 2 mil. Eur), čím došlo okrem nemajetkovej ujmy aj k majetkovej ujme sťažovateľa veľkého rozsahu sťažovateľa.

S tvrdením dotknutého súdu o vykonávaných prvotných procesných úkonoch a konaní priebežne sa sťažovateľ nestotožňuje, nakoľko neprejednanie veci samej pred súdom počas 5 rokov od podania žaloby ... nemožno považovať za účinné, ani za efektívne a vybočujúce z rámca ústavnej akceptovateľnosti.

- predsedníčka dotknutého súdu Upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 29. 7. 2015 oznámila sťažovateľovi, že sťažnosť na prietahy v konaní je dôvodná, keďže v období od 31. 7. 2013 do 9. 6. 2015 bol súd nečinný,

- prvé pojednávanie vytýčené až na deň 21. 9. 2015 (po 3 rokoch od podania žaloby, napriek súdom tvrdenej „procesnej pripravenosti spisu“) bez otvorenia pojednávania odročené na neurčito z dôvodu, že súd spolu s predvolaním na pojednávanie zabudol doručiť stranám poučenie v zmysle § 118a O.s.p.,

- ďalší termín pojednávania (po zmene zákonnej sudkyne) vytýčený až na deň 17. 10. 2017. Súd síce otvoril pojednávanie, ale bez prednesenia žaloby, bez vyjadrenia žalovaného a stanoviska súdu k predmetu konania, k skutkovým tvrdeniam a k navrhovaným dôkazom a bez predbežného „právneho“ posúdenia veci súdom. Odročené pre súhrnné vyjadrenia strán - replík, ktoré si vyžiadala sám súd aj s uvedením všetkých skutočností (účastníci neuvádzali žiadne nové tvrdenia a skutočnosti).

- postup napadnutého súdu vo veci na ďalšom pojednávaní konanom dňa 5. 4. 2018 (po opätovnej zmene zákonného sudcu) spočívajúci v poskytnutí poučenia podľa § 149 až 153 CSP a v stanovení lehoty na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, s upozornením, že sa na neskôr predložené námietky a návrhy nebude prihliadať, považuje sťažovateľ za nie vhodne zvolený a za neprispievajúci k objektívnemu vyriešeniu sporu.

Len formálne vytyčovanie termínov pojednávani považuje sťažovateľ za neefektívne a nehospodárne konanie súdu, ktoré nevedie k odstráneniu jeho právnej neistoty.»

11. Sťažovateľka si zároveň týmto podaním uplatnila úhradu trov konania v rozsahu troch úkonov právnej služby celkovo v sume 570,06 €.

12. Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa

rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

16. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

18. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o ochrane pred nekalosúťažným konaním netvorí bežnú súčasť rozhodovania súdov, pričom ústavný súd zohľadnil právnu a skutkovú náročnosť veci spôsobenú najmä rozsahom potrebného dokazovania a odborného posúdenia veci. Zároveň ústavný súd vzal na zreteľ aj význam samotného predmetu konania pre sťažovateľku spočívajúci v jej súdnej ochrane pred nekalosúťažným konaním iného podnikateľského subjektu spôsobujúcim jej prípadnú spätne ťažko reparovateľnú hospodársku ujmu, ktorý možno považovať z časového hľadiska za naliehavý.

19. Správanie sťažovateľky ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd na základe zapožičaného súdneho spisu konštatuje, že sťažovateľka k predĺženiu konania čiastočne prispela aj sama, avšak nie významnejšou mierou. V tejto súvislosti ústavný súd identifikoval oneskorenie s predložením požadovaného súhrnného vyjadrenia sťažovateľkou v rozsahu 5 mesiacov, ktoré ale vzhľadom na celkovú dĺžku konania nemožno považovať za rozhodujúcu príčinu neprimeranej dĺžky konania. Využitie sťažovateľke patriacich dispozičných oprávnení (návrhy na zmeny žaloby, pozn.) vychádzalo v konkrétnych okolnostiach prípadu zo zmeny skutkového stavu veci (pri pokračovaní v napádanom nekalosúťažnom konaní a vzniku spriazneného subjektu práv, pozn.) a nemožno ich pripisovať na ťarchu sťažovateľky pri posudzovaní dĺžky napadnutého konania.

20.1 Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

20.2 V popísanom priebehu súdneho konania ústavný súd identifikoval obdobie neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu od apríla 2013 do apríla 2014 a následne obdobie od apríla 2014 do 10. júna 2015, keď okresný súd pristúpil k prvotnému úkonu vyrubenia súdneho poplatku (podmienka konania, pozn.) po uplynutí obdobia dva a pol roka od doručenia žaloby. Prvé meritórne prejednanie žaloby na pojednávaní sa uskutočnilo 17. októbra 2017 (po 5 rokoch od podania žaloby, pozn.).

20.3 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa

konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

20.4 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20.5 Prietahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje trvalé ohrozenie právne existujúceho stavu, a taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov. Z toho nevyhnutne vyplýva, že dôsledkom takého zásahu orgánu verejnej moci nemožno čeliť inak, než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

20.6 Reagujúc na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu vychádzajúce z vyjadrenia zákonnej sudkyne konajúcej vo veci týkajúceho sa množstva ďalšej agendy súdu, ústavný súd k otázke posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) opakovane pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľku v „hre“ (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko). Prietahy v konaní však nemožno ospravedlniť všeobecne známou preťaženosťou sudcov ani množstvom procesných úkonov sudcu; je totiž vecou štátu, aby organizoval svoje súdnictvo tak, aby princípy súdnictva zakotvené v ústave i v dohovore boli rešpektované a prípadné nedostatky v tomto smere

nemôžu ísť na ťarchu občanov, ktorí od súdu právom očakávajú ochranu svojich práv v primeranej dobe.

20.7 Vzhľadom na už uvedené skutočnosti, s prihliadnutím na opakované obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (bod 20.2 odôvodnenia), ako aj na dôležitosť predmetu konania pre sťažovateľku ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom ústavnej intenzity, preto rozhodol tak, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

21. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovil príkaz adresovaný okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

23. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

24. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho

domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

25. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

26. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

27. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

28. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä celkovú dĺžku a stav napadnutého konania a zistenú nečinnosť okresného súdu, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

29. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

30. Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním.

31. Úhradu priznal v uplatnenom rozsahu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a podanie vyjadrenia z 25. mája 2018) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

32. Tarifná odmena za úkon právnej služby vykonaný v roku 2018 predstavuje sumu 153,50 €. Za tri úkony tak prináleží suma 460,50 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za tri úkony v roku 2018 v sume 27,63 €, čo spolu predstavuje sumu 488,13 €.

33. Uvedenú výšku trov konania ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), keďže vo verejne dostupnom zozname subjektov registrovaných pre DPH overil, že zástupkyňa sťažovateľky je platiteľkou DPH ako to deklarovala, celkovo na sumu 585,75 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

34. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

35. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018